

A ט"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף צ"ז בבא מציעא
Some of the topics we will learn about include.

מתה מחמת מלאכה
פטור

If a person borrowed an item such as a shovel and it was ruined through its usage, the שואל is not liable to pay, because

לאו לאוקמא בכילתא שאילתא

The owner gave him permission to use the shovel, and not that it should be stored away.

The Machlokes regarding a שואל who is חייב for a damaged shovel;

שלים ליה נרגא מעליא

Does he pay the owner for a new shovel?

OR

מהדר ליה תבריה וממליא ליה דמי מנא

The owner must accept the broken shovel as a partial payment, and the שואל reimburses him only with the difference in value between a new shovel and a broken shovel.

A

**מתה מחמת מלאכה
פטור**

לאו לאוקמא בכילתא שאילתא

**A שואל who is חייב
for a damaged shovel...**

**מהדר ליה
תבריה
וממליא ליה
דמי מנא**

**שלים ליה
נרגא
מעליא**

B

מקרי דרדקי, שתלא, טבחא, ואומנא, ספר מתא

כולהון בעידן עבידתייהו

כשאילה בבעלים דמו

Regarding those who provide services to the public, such as a Rebbe, a sharecropper, a butcher, a blood-letter and a barber, if a resident borrows their item while they are working, it is considered שאלה בבעלים and he is פטור.

The Mishnah's Halachah of

השואל את הפרה

שאלה חצי יום ושכרה חצי יום

If someone borrowed a cow for half a day and rented the same cow for the second half of the day, and the cow died, whether or not he is חייב depends in which party has a טענת ברי, a certain claim of when the cow died.

גלגול שבועה

Once a person is obligated to give a שבועה about one issue, he can be asked to give a שבועה about another issue for which in-and-of-itself he is not obligated.

B

**מקרי דרדקי, שתלא
טבחא, ואומנא, ספר מתא
כולהון בעידן עבידתייהו
כשאילה בבעלים דמו**

**השואל את הפרה
שאלה חצי יום
ושכרה חצי יום**

גלגול שבועה

1 So let's review ...

The Gemara in the previous Daf taught the Halachah of מתה מחמת מלאכה שואל פטור

If a person borrowed an item such as a shovel and it was ruined through its usage, the שואל is not liable to pay, because

לאו לאוקמא בכילתא שאילתא The owner gave him permission to use the shovel, and not that it should be stored away.

As the Gemara explains only if the שואל handled the shovel properly and did not misuse it, only then he is פטור; but if he did misuse the shovel he is חייב. Therefore, אייתי סהדי דלאו שנית ביה ואיפטור The שואל must provide witnesses to confirm that he indeed did not misuse the item.

ואי ליכא סהדי If the שואל cannot provide witnesses, he is חייב רב holds

שלים ליה נרגא מעליא The שואל must pay the owner for a new shovel. While

hold רב כהנא ורב אסי מהדר ליה תבריה וממליא ליה דמי מנא

The owner must accept the broken shovel as a partial payment, and the שואל reimburses him only with the difference in value between a new shovel and a broken shovel.

The Gemara concludes והלכתא כרב כהנא ורב אסי =====

1

מתה מחמת מלאכה שואל פטור

If a person borrowed an item such as a shovel and it was ruined through its usage, the שואל is not liable to pay, because

לאו לאוקמא בכילתא שאילתא The owner gave him permission to use the shovel, and not that it should be stored away.

Only if the שואל handled the shovel properly and did not misuse it, only then he is פטור; but if he did misuse the shovel he is חייב.

Therefore,

אייתי סהדי דלאו שנית ביה ואיפטור The שואל must provide witnesses to confirm that he indeed did not misuse the item.

ואי ליכא סהדי

If the שואל cannot provide witnesses, he is חייב.

רב כהנא ורב אסי מהדר ליה תבריה וממליא ליה דמי מנא

The owner must accept the broken shovel as a partial payment, and the שואל reimburses him the difference in value between a new and broken shovel.

רב שלים ליה נרגא מעליא

The שואל must pay the owner for a new shovel.

ואי ליכא סהדי רב כהנא ורב אסי

2 The Gemara proceeds with two incidents regarding
 ההוא גברא דשאל שונרא מחבריה
 A person borrowed someone's cat to catch mice.
 In one incident
 חבור עליה עכברי וקטלוהו
 The mice overpowered the cat, and killed it.
 In the other incident
 אכיל עכברי טובא וחביל ומית
 The cat ate too many mice and died from overeating.

מתה מחמת מלאכה רב אשי ruled it was considered
 מלאכה and therefore the שואל is פטור, because
 גברא דנשי קטלוהו
 לא דינא ולא דיינא
 In normal circumstances the cat would not have died, and
 this was not considered a misuse, as a man would not be
 overpowered and killed by women.

=====

2

**ההוא גברא
 דשאל שונרא מחבריה**
A person borrowed someone's cat to catch mice.

<i>In one incident</i>	<i>In the other incident</i>
חבור עליה עכברי וקטלוהו	אכיל עכברי טובא וחביל ומית
<i>The mice overpowered the cat, and killed it.</i>	<i>The cat ate too many mice and died from overeating.</i>

רב אשי

מתה מחמת מלאכה
and therefore the שואל is
פטור
because
**גברא דנשי קטלוהו
 לא דינא ולא דיינא**

*In normal circumstances the cat would not have died,
 and this was not considered a misuse,
 as a man would not be overpowered and killed by women.*

3 The Gemara continues:

אמר רבא
האי מאן דבעי למישאל מידי מחבריה וליפט
נימא ליה אשקיין מיא
דהוי שאילה בבעלים
If a person wants to borrow someone's item and not be
liable for any claims, he should first ask the owner to pour
him a drink of water, so that it is considered a שאלה בבעלים.

ואי פקח הוא נימא ליה
שאיל ברישא והדר אשקיין
However, if the owner is clever he should tell him, first
borrow the item, and then I will pour you a drink, so that it
is not considered a שאלה בבעלים.

=====

אמר רבא
מקרי דרדקי, שתלא, טבחא, ואומנא, ספר מתא
כולהון בעידן עבידתייהו
כשאילה בבעלים דמו
Regarding those who provide services to the public, such
as a Rebbe, a sharecropper, a butcher, a blood-letter and a
barber, if a resident borrows their item while they are
working, it is considered a שאלה בבעלים.

As Rashi explains
אם משהיה זה במלאכתו
שאל הימנה בהמה באותו שעה ומתה
פטור
If while they were working for a resident HE borrowed
their animal and it died, the שואל is פטור, because it was a
שאלה בבעלים.

The ש"ט cites other ראשונים who add
אפילו כשעושין מלאכה לאחד מהן
כאילו עושין לכולן
Even another resident who borrowed their animal during
this time would be פטור, because we consider all the
residents as partners, and the work done for one resident is
considered done for all the residents.

3

אמר רבא
**האי מאן דבעי למישאל מידי מחבריה
וילפט
נימא ליה אשקיין מיא
דהוי שאילה בבעלים**

*If a person wants to borrow someone's item
and not be liable for any claims,
he should first ask the owner to pour him a drink of water,
so that it is considered a שאלה בבעלים.*

אמר רבא
**מקרי דרדקי, שתלא, טבחא,
ואומנא, ספר מתא
כולהון בעידן עבידתייהו
כשאילה בבעלים דמו**

*Regarding those who provide services to the public,
such as a Rebbe, a sharecropper, a butcher,
a blood-letter and a barber,
if a resident borrows their item while they are working,
it is considered a שאלה בבעלים.*

As Rashi explains
**אם משהיה זה במלאכתו
שאל הימנה בהמה באותו שעה ומתה
פטור**

*If while they were working for a resident
he borrowed their animal and it died, the שואל is פטור,
because it was a שאלה בבעלים.*

*The ש"ט cites other ראשונים who add
אפילו כשעושין מלאכה לאחד מהן
כאילו עושין לכולן
Even another resident who borrowed their animal during
this time would be פטור, because we consider all the
residents as partners, and the work done for one resident
is considered done for all the residents.*

4 Regarding a Rebbe who teaches his students without pay, the Gemara concludes

איהו שאיל להו ביומא דכלה

During the Shiur given before YomTov, the Rebbe is considered working for the students, and therefore if the students borrow the Rebbe's item it would be considered שאלה בבעלים, because this Shiur is for the students' benefit. As Rashi explains,

לא מצי לאישתמוטי למילתא אחריתי

The Rebbe may not teach them the subjects of his choice, only those that pertain to YomTov.

However

אינהו שאילו ליה בשאר יומי

During the year, the students are considered working for the Rebbe, and therefore if the Rebbe borrows the student's item, it would be considered שאלה בבעלים, because the Shiur is to the Rebbe's benefit, because מצי אישתמוטי לכו ממסכתא למסכתא

The Rebbe may choose to teach them the subject of his choice.

=====

4

מקרי דרדקי

A Rebbe who teaches his students without pay

איהו שאיל להו ביומא דכלה

During the Shiur given before YomTov, the Rebbe is considered working for the students, and therefore if the students borrow the Rebbe's item it would be considered שאלה בבעלים, because this Shiur is for the students' benefit.

As Rashi explains,

לא מצי לאישתמוטי למילתא אחריתי

The Rebbe may not teach them the subjects of his choice, only those that pertain to YomTov.

אינהו שאילו ליה בשאר יומי

During the year, the students are considered working for the Rebbe, and therefore if the Rebbe borrows the student's item, it would be considered שאלה בבעלים, because the Shiur is to the Rebbe's benefit, because מצי אישתמוטי לכו ממסכתא למסכתא
The Rebbe may choose to teach them the subject of his choice.

5 Zugt Di Mishnah

השואל את הפרה
שאלה חצי יום ושכרה חצי יום

If someone borrowed a cow for half a day, and he rented the same cow for the second half of the day, and the cow died;

OR

שאלה היום ושכרה למחר

He borrowed the cow for today, and he rented the same cow for the next day, and the cow died;

OR

שכר אחת ושאל אחת
ומתה

He borrowed one cow and rented a second cow, and one cow died;

Whether the שומר is חייב depends on which party has a טענת ברי

If

המשאיל אומר

שאולה מתה

ביום שהיתה שאולה מתה

בשעה שהיתה שאולה מתה

והלה אומר איני יודע

חייב

If the owner claims with certainty that the borrowed cow died, and in the previous cases, he claims that the cow died during the time it was borrowed, and the שומר was not sure, the שואל is חייב to pay the owner as a שואל, because

ברי ושמא ברי עדיף

The certain claim is stronger than the uncertain claim.

However, if

השוכר אומר שכורה מתה

ביום שהיתה שכורה מתה

בשעה שהיתה שכורה מתה

והלה אומר איני יודע

פטור

If the שומר was ברי that the cow that was rented died, and in the previous cases, that the cow died during the time it was rented, and the owner was not sure, the שומר is פטור as a שוכר, for the same reason,

ברי ושמא ברי עדיף

5

מלך

השואל את הפרה

שאלה חצי יום ושכרה חצי יום

If someone borrowed a cow for half a day, and he rented the same cow for the second half, and the cow died;

שכר אחת ושאל אחת
ומתה

He borrowed one cow and rented a second cow, and one cow died;

שאלה היום ושכרה
למחר

He borrowed the cow for today, and he rented the same cow for the next day, and the cow died;

Whether the שומר is חייב depends on which party has a טענת ברי

המשאיל אומר שאולה מתה
ביום שהיתה שאולה מתה
בשעה שהיתה שאולה מתה

If the owner claims with certainty that the borrowed cow died, and in the previous cases, he claims that the cow died during the time it was borrowed.

והלה אומר איני יודע

And the שומר is not sure.

חייב

because

ברי ושמא - ברי עדיף

However, if

השוכר אומר שכורה מתה
ביום שהיתה שכורה מתה
בשעה שהיתה שכורה מתה
והלה אומר איני יודע

פטור

If the שומר was ברי that the cow that was rented died, and in the previous cases, that the cow died during the time it was rented, and the owner was not sure, the שומר is פטור as a שוכר, for the same reason,

ברי ושמא - ברי עדיף

6 The Mishnah continues:
 זה אומר שאולה וזה אומר שכורה
 ישבע השוכר ששכורה מתה
 If both the owner and שומר were certain in their claims, the שומר must swear that indeed the rented cow died, because as the Gemara in צ"ח דף explains
 על ידי גלגול שבועה
 Based on the Halachah that one שבועה can bring about other שבועות;
 דא"ל אישתבע לי איזו מיהת דכדרכה מתה
 The owner first requests that the שומר swear as a שוכר that the cow died naturally.
 ומיגו דמישתבע דכדרכה מתה
 מישתבע נמי דשכורה מתה
 Since the שומר makes this שבועה, he must also swear that the rented cow died.

זה אומר איני יודע וזה אומר איני יודע
 יחלוקו
 If both, the owner and שומר were not sure, they split the loss, and the שומר pays only half the cow's value, because as the Gemara explains, the Mishnah follows the opinion of סומכוס who holds
 ממון המוטל בספק חולקין
 When in doubt, we divide the disputed sum between the claimant and the defendant.

This discussion continues into the next Daf.

6 זה אומר שאולה וזה אומר שכורה
 ישבע השוכר ששכורה מתה
 If both the owner and שומר were certain in their claims, the שומר must swear that indeed the rented cow died

על ידי גלגול שבועה

Based on the Halachah that one שבועה can bring about other שבועות;

דא"ל אישתבע לי איזו מיהת
 דכדרכה מתה

The owner first requests that the שומר swear as a שוכר that the cow died naturally.

ומיגו דמישתבע דכדרכה מתה
 מישתבע נמי דשכורה מתה

Since the שומר makes this שבועה, he must also swear that the rented cow died.

זה אומר איני יודע - וזה אומר איני יודע
 יחלוקו

If both, the owner and שומר were not sure, they split the loss, and the שומר pays only half the cow's value, because the Mishnah follows the opinion of סומכוס who holds

ממון המוטל בספק חולקין

When in doubt, we divide the disputed sum between the claimant and the defendant.